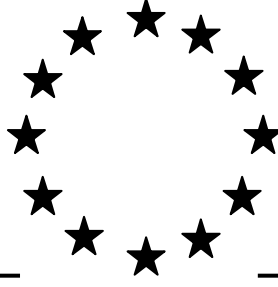

**COUNCIL
OF EUROPE**

**AVRUPA
KONSEYİ**

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

ÜÇÜNCÜ KISIM

AKTAŞ - TÜRKİYE DAVASI
(Başvuru no. 24351/94)

KARAR
(Özet Çeviri)

STRAZBURG

24 Nisan 2003

Bu karar kesindir, ancak yazımı bakımından yeniden gözden geçirilebilir.

OLAYLAR

I- DAVA KOŞULLARI

A. Giriş

Başvuran 1973 doğumlu olup. Derik/Türkiye'de ikamet etmektedir.

Dava. başvuranın kardeşi Yakup Aktaş'ın ölümüyle ilgilidir. 1964 doğumlu olan Yakup Aktaş. 25 Kasım 1990 tarihinde, Mardin/Türkiye'de ölmüştür. Geride bir dul ile o yılın başlarında doğan bir kız çocuğu bırakmıştır.

Başvuran, Yakup Aktaş'm ölümünün, gözü altında gördüğü işkenceden kaynakladığını iddia etmektedir. Hükümet bunu reddetmektedir.

İhtilafli olan dava konusu olaylar hakkında, Komisyon, 19 ve 20 Kasım 1997 tarihlerinde Ankara'da tanık dinleme duruşması yapmak üzere bir heyeti görevlendirmiştir. Heyet, başvurunu ve şu tanıkları dinlemiştir:

Başvuranın kardeşi Mahmut Aktaş, Savcı Şevki Artar, Prof. Dr. Özdemir Kulusayın. Dr. Hüseyin Sarı ve Dr. Güneş Pay.

18 Kasım 1997 tarihinde, başka bir dava münasebetiyle yapılan tanık dinleme duruşmasında, fiili Hükümet Ajansı, bu davada ifade vermeye çağrılan on Jandarma görevlisinin, güvenlik gerekçesiyle, başvuran ve akrabalarının yokluğunda ifade vermeleri, ayrıca başvuranın temsilcileri tarafından görülmemeleri için aralarına bir perde koyulması gerektiğini ifade etmiştir. 29 Kasım 1997 tarihinde Hükümet, bu isteğini, Mardin İl İdare Kurulu adına Yakup Aktaş'ın ölümünü soruşturan Jandarma görevlisini de dahil ederek genişletmiştir. Konuyu görüşen heyet, görüntüyü engelleyici perde önerisini reddetmiştir. Ancak, adı geçen onbir sanığın, başvuran ile akrabalarının Adliye Binasında bulunmadıkları bir günde vermelerini teklif etmiştir. Hükümetin fiili ajansı, bu durumda onbir tanığın ifade vermeyeceğini bildirmiştir, bunun üzerine Heyet, Hükümeti, her bir tanık bakımından bunun nedenlerini yazılı olarak Komisyona bildirmeye davet etmiştir.

Diğer belgeler, taraflarca, tanık dinleme duruşması sırasında sunulmuştur. 20 Kasım 1997.'de. fiili Hükümet Ajansı Yakup Aktaş'a ait olduğu belirtilen bir cesedin dört fotoğrafın göstermiştir. Ön ya da arkalarında, kimlik bilgilerini gösterir herhangi bir işaret mevcut değildi.- Heyet, Hükümetten, ayrıntılı bilgi ve belge ile fotoğrafların negatifleriyle birlikte ikişer örneğinin daha gönderilmesini talep etmiştir. Bu talep, daha sonra. 26 Kasım 1997 tarihli bir yazıyla teyit edilmiştir. Aynı gün. taraflardan, hala dinlemek istedikleri tanıkların isimlerini Komisyona bildirmeleri istenmiştir.

8 Aralık 1997 tarihinde. Hükümetten, Yakup Aktaş'm ölümünü tespit eden doktorun ismini bildirmesi istenmiştir.

23 Aralık 1997 tarihli yazıyla. Hükümet, Heyete ifade vermeyen tanıklardan biriyle ilgili olarak bir doktor notu ve diğer bir dizi evrak sunmuştur. Bunlardan biri. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı "nın Adalet Bakanlığına gönderdiği ve istenilen dört adet fotoğrafın negatifinin Mardin Ağır Ceza Mahkemesi"nin dosyasında ya da Mardin İl Jandarma Komutanlığı Merkezinde bulunmadığını belirten, 10 Aralık 1997 tarihli yazıdır.

5 Şubat 1998 tarihli bir yazıyla, Hükümet. Yakup Aktaş'ın ölümünü tespit eden doktorun ismini bulmanın mümkün olmadığını bildirmiştir.

12 Şubat 1998'de, Hükümete, Komisyon'un 26 Kasım 1997 tarihli yazısında belirtilen bilgi ve belgelerin tamamının gönderilmemiş olduğu hatırlatılmıştır. Cevap olarak, Hükümet. 20 Mart 1998 tarihli yazısıyla, istenilen belgelerin tamamının gönderildiğini belirtilmiştir. 27 Mart 1998 "de. Komisyon, henüz gönderilmeyen bilgi ve belgelerin bir listesini göndermiştir.

12 Mart 1998'de. taraflara. Komisyon'un 14 Nisan 1998'de başlayacak oturumda yargılamanın durumunu inceleyeceği ve bu tarihten önce. 26 Kasım 1997 tarihli yazıda dinlenmesi istenilen tanıklarla ilgili soruya yanıt verilmemesi durumunda, tarafların başka tanıkların ifadelerine başvurulmasını istemediklerinin varsayılacağı bildirilmiştir.

15 Nisan 1998 tarihli yazıyla. Hükümet, beş tanığın. Jandarma subaylarının dinlenmesini talep etmiştir. Ancak, tüm güvenlik önlemlerinin alınması gerektiğini vurgulamıştır. 20 Nisan 1998 tarihinde Hükümetten, bu düzenlemeler neden ihtiyaç duyulduğu ve bu davanın güvenlik güçlerinin dinlendiği diğer davalardan ne farkının olduğu sorulmuştur. Ayrıca istedikleri güvenlik önlemlerinin neler olduğu sorulmuştur.

20 Nisan 1998'de, Hükümet, 26 Kasım 1997 tarihli yazıyla istenilen fotoğrafların iki örneğini göndermiştir.

5 Mayıs 1998 tarihli yazıyla. Hükümet, beş tanığın, başvuran ve temsilcilerinin yokluğunda dinlenmesini, böylece tanınmamış olacaklarını bildirmiştir.

23 Mayıs 1998'de Komisyon, talebi incelemiştir. Başvuran temsilcileri bulunmadan tanıkların dinlenmesi talebini kabul etmemiştir. Komisyoncu kararını, taraflara. 27 Mayıs 1998 tarihinde bildirilmiş. Hükümetten, sözkonusu beş tanığın normal koşullarda dinlenilmesini teyit etmesi istenmiştir.

27 Mayıs 1998 tarihli yazıyla. Hükümet, Komisyon'un 26 Kasım 1997 tarihli yazısıyla istenilen bilgileri göndermiştir.

4 Haziran 1998 tarihli yazıyla Hükümete, Komisyon'un 26 Kasım 1997 tarihli yazısında belirtilen bilgi ve belgelerin tamamının gönderilmemiş olduğu yeniden hatırlatılmıştır.

5 Haziran 1998 tarihli yazıyla. Hükümet, beş tanığın dinlenmesi ile ilgili olarak görüşlerini iletmıştır. Bir kez daha, başvuran ve temsilcilerinin yokluğunda ifade vermelerini talep etmiş. aksi takdirde, adı geçenlerin ifade vermeyeceklerini bildirmiştir.

23 Haziran 1998'de. Hükümet, 26 Kasım 1997 tarihli yazıyla istenilen bilgileri iletmış ve tekit yazısında belirtilen bazı belgelerin daha önce Komisyon'a sunulmuş olduğunu belirtmiştir.

4 Temmuz 1998'de. Komisyon. Hükümetin beş tanığın dinlenmesiyle ilgili. 5 Haziran 1998 tarihli görüşlerini incelemiştir. 23 Mayıs 1998 tarihli kararını değiştirmemeye karar vermiştir. Komisyon'un kararı taraflara 6 Temmuz 1998 tarihinde bildirilmiş ve esasa ilişkin görüşlerini iletmeleri istenmiştir. Komisyon, aynı zamanda, Hükümetin henüz göndermediği bir belgeyi belirtmiştir.

9 Temmuz 1998 tarihli yazı ile. Hükümet, davanın esası hakkındaki görüşlerini sunmuştur.

4 Eylül 1998 tarihli bir yazıyla Hükümet, Komisyon'un 6 Temmuz 1998 tarihli yazısında belirtilen belgeyi göndermiştir.

B. Başvuranın Olaylar Hakkındaki Görüşleri

Başvuranın kardeşi Yakup Aktaş. 18 Kasım 1990 tarihinde, Derik Jandarma Komutanlığı tarafından gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınmadan önce. tedavi gördüğü küçük bir zührevi hastalık dışında sağlık durumu iyidir. Yakup Aktaş. gözaltına alındıktan sonra Dr. Adnan Parkan tarafından muayene edilmiştir. Dr. Parkan, Yakup Aktaşın, dövüldüğüne ya da şiddete maruz kaldığına ilişkin herhangi bir işaret bulunmadığına dair bir rapor vermiştir.

19 Kasım 1990 sabahında başvuranın diğer kardeşi Mahmut Aktaş, Yakup Aktaş'ı ziyaret etmiş ve sağlık durumunun iyi olduğunu görmüştür. Sabahın ilerleyen saatlerinde Yakup Aktaş. öldüğü zamana kadar tutulduğu, Mardin'deki sorgu merkezine nakledilmiştir. 25 Kasım 1990 tarihinde akşam 7:30 civarında ölmüştür. Aynı akşam, saat 10:00'da otopsi yapılmıştır. Ölümün gerçek nedeni hakkında bir sonuca ulaşılamadığından, inceleme raporları ile Yakup Aktaş'm vücudundan alınan örnekler Adalet Bakanlığı Adli Tıp Enstitüsüne gönderilmiştir. Adli tıp incelemesinden elde edilen verilerden ölüm nedenini tespit etmenin mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Ceset, başvuran ve ailenin diğer üyelerine teslim edilmiştir. Otopsi raporunda ve adli tıp incelemesinde de belirtilen yaralar görmüşlerdir. Sözkonusu yaralar, başvuranın danıştığı patoloji uzmanı tarafından da belirtildiği gibi, kasıtlı asfiksi ölüme işaret etmektedir.

26 Kasım 1990'da, Yakup Aktaş'ın ölümünün ertesi günü başvuran, Derik Cumhuriyet Savcılığı'na kardeşinin ölümüyle ilgili olarak bir şikayette bulunmuştur. Ancak, 30 Kasım 1990 tarihine kadar soruşturma başlatılmamış, delil toplanmamış ve tanıklar Mart 1991 tarihine kadar dinlenmemiştir.

B. Hükümetin Olaylar Hakkındaki Görüşleri

Yakup Aktaş'ın, daha sonra haklarında soruşturma başlatılan iki jandarma görevlisi tarafından sorgulanması, adı geçen ölümünden iki gün önce yani 23 Nisan 1990 tarihinde sona ermiştir. Vakup Aktaş, 18-23 Nisan 1990 tarihleri arasında sorgulama sırasında veya arada herhangi bir hastalık emaresi göstermemiştir. Eğer böyle olsa, alay doktoru hazır edilirdi. Vakup Aktaş'ın soluk ten rengi ve bol miktarda su içme ihtiyacının, tıbbi geçmişi ve geçirdiği iki ürolojik rahatsızlıkla ilgili olduğu düşünülmüştür.

25 Nisan 1990 tarihi Pazar günü olmasına rağmen, Yakup Aktaş'ın ani rahatsızlığının ardından gerekli her türlü önlem alınmış ve derhal tıbbi müdahalede bulunulmuştur. Gözaltında bulunan diğer şahıslar durumdan bilgilendirilmiş ve Yakup Aktaş gecikmeksizin hastaneye kaldırılmıştır. Derhal bir soruşturma başlatılmış ve jandarma görevlileri hakkında yürütülen soruşturmaya başvuran da müdahil olmuştur. Birçok tanık ifadesine başvurulmuştur. Sanıklar, yeterli maddi ve tıbbi delil yetersizliğinden beraat etmişlerdir.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK KURALLARI

A. Olağanüstü Hal

.....

B. Ceza ve Ceza Usul Hukuku

.....

C. Terör Suçlarının ve Güvenlik Güçlerinin İşlediği İddia Edilen Suçların Soruşturulması

.....

D. Anayasa Hükümleri ve İdarenin Sorumluluğu

.....

E. Özel Hukuk Hükümleri

.....

HUKUK

SÖZLEŞME'NİN 2. MADDESİNİN İHLALİ İDDİASI

Sözleşmenin 2. maddesi aşağıda verilmiştir:

“1- Herkesin yaşam hakkı yasanın koruması altındadır. Yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçun dolayısı hakkında mahkemece hükmedilen hu cezanın yerine getirilmesi dışında hiç kimse kasten öldürülemez.

2. Öldürme, aşağıdaki durumlardan birinde kuvvete başvurma keskin zorunluluk haline gelmesi sonucunda meydana gelmişse, bu maddenin ihlali suretiyle yapılmış sayılmaz:

a) Bir kimsenin yasa dışı şiddete karşı korunması için;

b) Usulüne uygun olarak yakalamak veya usulüne uygun olarak tutuklu bulunan bir kişinin kaçmasını önlemek için;

c) Ayaklanma veya isyanın yasaya uygun olarak bastırılması için

Başvuran, Komisyonla aynı doğrultuda, Yakup Aktaş'ın gözaltında gördüğü muamele sonucunda ölmesi nedeniyle. Sözleşme'nin 2. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmiştir. Başvuran ayrıca, yetkililerin yürüttüğü soruşturmanın yetersizliğinden yakınmıştır.

Hükümet her iki yönden de, bu maddenin ihlal edildiğini reddetmiştir.

Yakup Aktaş'ın ölüm nedeni

Mahkeme, olaylar hakkındaki bulgularından, Yakup Aktaş'ın, yaşamını yitirmesinin Hükümetin sorumluluğunu gerektirecek koşullarda meydana geldiğini tespit etmiştir. Bu durumun. Sözleşme'nin 2. maddesinin ikinci paragrafında belirtilen gerekçe elle zorunlu olduğu sonucuna varacak hiçbir neden mevcut değildir.

Bu nedenle. Sözleşme'nin 2. maddesi ihlal edilmiştir.

Soruşturmanı yetersizliği iddiası

Birinci olarak. Yakup Aktaş'ın ölü olarak hastaneye getirildiği 25 Kasım 1990 tarihinde, akşam saat 8:10'da. Mardin Jandarma Komutanlığı'nın sorgulama merkezi olarak kullandığı binada denetleme yapılmıştır. Denetlemeyi yapanların. Jandarma'ya mensup oldukları konusunda bir görüş ayrılığı yoktur. Aynı şekilde, bunlar arasında yer alan üç görevli. Mardin Jandarma Komutanlığı'nın istihbarat biriminde çalışmaktadırlar. Bu şahıslar. Komisyon Heyetini; ifade vermeyi ancak başvuran ve vekilleri tarafından görülmek şartıyla kabul eden tanıklar arasındadır.

İkincisi. Yakup Aktaş'ın cesedinin hastaneye kaldırılmasından dört gün sonra. 29 Kasım 1990 tarihinde. Mardin Cumhuriyet Savcılığı, yer bakımından yetkisizlik nedeniyle Derik Cumhuriyet Savcılığınca kendisine gönderilen soruşturma dosyasını, konu bakımından yetkisi/ olduğu gerekçesiyle. İl İdare Kuruluna göndermiştir. İl İdare Kurulu, soruşturma için Binbaşı Dursun Şeker'i görevlendirmiştir.

Mahkeme, Yakup Aktaş'ın gözaltında ölümünün hemen ardından Jandarma görevlilerinin yetkili organlar nezdinde girişimde bulunmamış olmasını çarpıcı bulmaktadır. Konu, İl idare Kurulunun önüne, dört gün sonra, başvuranın Derik Cumhuriyet Savcılığı'na yaptığı şikayetin ardından gelmiştir.

Üçüncüsü. İl İdare Kurulu tek başına bağımsızlık gereklerini karşılamamaktadır. Mahkeme geçmişle, bu tür kurulların etkili bir soruşturma başlatamadıklarını tespit etmiştir (*bkz. Oğur kararı*).

Dördüncüsü. Binbaşı Dursun Şeker, Yakup Aktaş'ın sorgulamasında yer alsın ya da almasın, soruşturma yapacağı birlikle aynı komuta zincirinde yer alan bir Jandarma görevlisidir (*bkz. Oğur kararı*).

Beşincisi Mart 1991 tarihine kadar, Binbaşı Şeker, Mardin Jandarma 'görevli herhangi bir kimsenin ifadesini almamıştır. Hükümet, bu gecikmeyi izah etmemiştir.

Diğer yandan, cesette bulunan yara ve bereler hakkında, Yakup Aktaş'ın sorgulamasına katılan jandarma görevlilerinin ifadelerine başvurulduğu açık değildir.

Bu koşullar altında. Mahkeme. Komisyon gibi, soruşturmanın, kullanılan gücün Sözleşme'nin 2. maddesinde belirtilen haklı sebeplere dayandığı konusunda bilgi elde etmek ve faillerin adalete teslim edilmesi için delillere ulaşmak bakından yeterli olmadığını tespit etmiştir.

Bu nedenle. Sözleşme'nin 2. maddesi bu bakımdan da ihlal edilmiştir.

SÖZLEŞME'NİN 3. MADDESİNİN İHLALİ İDDİASI

Sözleşme'nin 3. maddesi aşağıda verilmiştir:

"Hiç kimse işkenceye insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya işlemlere tabi tutulamaz."

Başvuran. Komisyonla aynı doğrultuda, Yakup Aktaş'a yetkililerce, işkenceye varan insanlık dışı muamele yapıldığı gerekçesiyle Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmiştir. Başvuran, ayrıca, bu konuda yetkililerce yapılan soruşturmanın yetersiz olduğunu iddia etmiştir. Hükümet, herhangi bir şekilde Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiği iddialarını reddetmiştir.

Mahkeme, elde ettiği deliller ışığında, Yakup Aktaş'a tahmil edilen suçları itiraf etmesi için işkence yapıldığı sonucuna varmıştır. Bu durumda, Sözleşme'nin 3. maddesi ihlal edilmiştir.

Mahkeme, soruşturmanın yetersizliği konusunda yukarıda belirtilen tespitler doğrultusunda. Sözleşme'nin 3. maddesi'nin bu yönden de ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

SÖZLEŞME'NİN 6. MADDESİNİN İHLALİ İDDİASI

Başvuran Mahkemeye sunduğu görüşlerinde, bu konudaki iddialarını yalnızca Sözleşme'nin 13. maddesi kapsamına dahil etmiştir.

Mahkeme, bu konuyu ayrıca kendiliğinden incelemeyi gerekli görmemektedir.

SÖZLEŞME'NİN 2 VE 3. MADDELERİYLE BİRLİKTE 13. MADDESİNİN İHLALİ İDDİASI

Sözleşme'nin 13. maddesi aşağıda verilmiştir:

"Bu Sözleşme'de tanınmış ulan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi görev yapan kişiler tarafından bu sıfatlarına dayanılarak yapılmış da olsa, ulusal bir makama etkili bir başvuru yapabilme hakkına sahiptir."

Başvuran. Komisyon"la aynı doğrultuda, yukarıda belirtilen ihlallerin sorumlularının bulunup cezalandırılmaları için tam ve etkin bir soruşturma yapılmaması ve mağdur yakınlarının etkin bir soruşturma sürecine müdahil olmalarının mümkün olmaması nedeniyle, bu maddenin ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Hükümet, resmi bir soruşturmanın başlatıldığını, ardından başvuran ve kardeşinin de müdafii I oldukları iki dereceli bir yargılamanın gerçekleştirildiğini belirtmiştir.

Yetkililerin, Yakup Aktaş'a gözaltında kötü muamele yapılması ve adı geçeninin ölümüyle ilgili olarak, etkin bir soruşturma yapma yükümlülükleri mevcuttur. Yukarıda belirtilen nedenlerle (bkz. 2. maddeyle ilgili açıklamalar) Sözleşme'nin 13. maddesi anlamında etkin bir soruşturma yapıldığı düşünülemez. Başvuran, Yakup Aktaş'ın ölümü nedeniyle etkin bir başvuru yoluna ve bu arada tazminat yolunu da içerecek diğer elverişli başvuru yollarına sahip değildir.

Sonuç olarak Sözleşme'nin 13. maddesi ihlal edilmiştir.

SÖZLEŞME'NİN 2 VE 3. MADDELERİYLE BİRLİKTE 14. MADDESİNİN İHLALİ İDDİASI

Başvuran. Yakup Aktaş'ın işkenceye maruz kalıp, öldürülmesi için. Kürt kökenli olmasından başka bir neden olmadığını: ulusal kökeni ve bir azınlığa aidiyeti nedeniyle ayrımcılık gördüğünü iddia etmiştir.

Mahkeme, başvuranın ölümüyle sonuçlanan olayların, etnik kökeniyle ilgili olduğunu tespit etmemiştir. Dolayısıyla. Sözleşme'nin 14. maddesi ihlal edilmemiştir.

SÖZLEŞME'NİN 34. MADDESİNİN İHLALİ İDDİASI

Başvuran. Hükümete tahmil olunabilecek fiil ve ihmaller yüzünden, Komisyoncun bir dizi güçlükke karşılaştığını, dolayısıyla. Hükümetin. Sözleşme'nin 34. maddesiyle taraflara yüklenen, etkin bireysel başvurunu hakkım herhangi bir şekilde engellememe yükümlüğünü yerine getirmediğini ifade etmiştir.

Mahkeme, halihazırda, yetkililer tarafından yürütülen soruşturmaların, gerekli standartları yakalayamaması nedeniyle, Sözleşme'nin 2, 3 ve 13. maddelerinin ihlal edildiğini tespit etmiştir. Mahkeme bu konunun ayrıca Sözleşme'nin 34. (eski 25) maddesi bağlamında ele alınmasının faydalı bir amaca hizmet etmeyeceği görüşündedir.

SÖZLEŞME'NİN 34. MADDESİNİN İHLALİ İDDİASI

Sözleşme'nin 38. maddesinin ilgili bölümü aşağıda verilmiştir:

*"1. Mahkeme, kendisine gelen başvuruyu kabul edilebilir bulduğu takdirde,
a) olayları saptamak amacıyla tarafların temsilcileriyle birlikte başvuruyu incelemeye*

devam eder ve gerekirse, ilgili Devletlerin, etkin olarak yürütülmesi için gerekli tüm kolaylıkları sağlayacakları bir soruşturma yapar;

...

1- Kasım 1998 tarihine kadar yürürlükte olan, Sözleşme'nin 28/1. maddesinin ilgili bölümü aşağıda verilmiştir

"1- Komisyonun, kendisine gönderilen bir dilekçeyi kabul etmiş olması durumunda: a) Komisyon, olayları tespit etmek amacıyla, tarafların temsilcileriyle biri iki dilekçenin incelenmesini ve eğer gereksinim varsa, ilgili Devletlerin gerekli tüm olanakları temin ederek etkin biçimde yürütülmesini .sağlayacağı bir soruşturma yapmayı üstlenir..."

Başvuran. Mahkemeden. Hükümetin Komisyonun dava hakkındaki incelemelerini yürütmesi için gerekli tüm kolaylıkları sağlama yükümlülüğünü yerine getiremediğini tespit etmesini talep etmiştir.

25 Ekim 1999 tarihli Komisyon raporunda da. bu yönde görüşler yer almaktadır.

Hükümetlerin. Sözleşme uyarınca yürütülen yargılamalarda, işbirliği yapmalarının önemini ve tanık dinleme duruşmalarının kaçınılmaz güçlüklerini (bkz. Timurtaş davası) göz önüne alan Mahkeme. Hükümetin, Sözleşme'nin 38/1 (a) (eski 28/1 (a)) maddesinde belirtilen. Komisyon ve Mahkemenin olayları tespit etme görevini yerini getirirken, gerekli tüm kolaylıkları sağlama yükümlülüklerini yerine getirmedikçe tespit etmiştir.

BU NEDENLERLE MAHKEME,

1. Oybirliğiyle. Sözleşme'nin 2. maddesinin ihlal edildiğine;
2. Oybirliğiyle. Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiğine;
3. Oybirliğiyle, Sözleşme'nin 6. maddesinin ihlal edilip, edilmediğini tespit etmeye gerek olmadığına;
4. Altiya karşı bir oyla, Sözleşme'nin 13. maddesinin ihlal edildiğine;
5. Oybirliğiyle, Sözleşme'nin 2 ve 3. maddeleriyle birlikte ele alındığında Sözleşme'nin 14. maddesinin ihlal edilmediğine;
6. Oybirliğiyle, Sözleşme'nin 34. ya da eski 25/1. maddesinin ihlal edilip, edilmediğini tespit etmeye gerek olmadığına;
7. Oybirliğiyle. Hükümetin. Sözleşme'nin 38/1 (a) (eski 28/1 (a)) maddesinde belirtilen. Komisyon ve Mahkemenin olayları tespit etme görevini yerini getirirken, gerekli tüm kolaylıkları sağlama yükümlülüğünü yerine getirmedikçe:
8. Altiya karşı bir oyla,
 - (a) Hükümetin kararın açıklanmasından sonraki üç ay içerisinde, Yakup Aktaş'ın dul eşi ve kızı için, başvuran tarafından teslim alınmak üzere, ödeme tarihindeki döviz kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilmek 226.065,- (ikiyüzyirmialtıbinaltmışbeş) Euro maddi tazminat ödemesine,
 - (b) Yukarıda belirtilen üç ay geçtikten sonra, bu miktara, Ödemenin yapılacağı tarihe kadar, sözkonusu gecikme dönemi boyunca, Avrupa Merkez Bankası "nm kredilere uyguladığı marjinal faiz oranının üç puan üzerinde basit faiz uygulanarak ödenmesine;
9. Oybirliğiyle
 - (a) Hükümetin, yukarıda belirtilen üç ay içerisinde, ödeme tarihindeki döviz kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilmek kaydıyla, manevi tazminat olarak aşağıdaki miktarları ödemesine:
 - (1) Yakup Aktaş'ın dul eşi ve kızı için, başvuran tarafından teslim alınmak üzere, 58.000,- (ellisekizbin) Euro;
 - (2) Başvuranın kendisi için 4.000,- (dörtbin) Euro;
 - (b) Yukarıda belirtilen üç ay geçtikten sonra, bu miktara, ödemenin yapılacağı tarihe kadar, sözkonusu gecikme dönemi boyunca, Avrupa Merkez Bankası'nın kredilere uyguladığı marjinal faiz oranının üç puan üzerinde basit faiz uygulanarak ödenmesine;
10. Oybirliğiyle
 - (a) Hükümetin, yukarıda belirtilen üç ay içerisinde, başvuranın İngiltere'de göstereceği bir banka hesabına, ödeme tarihindeki döviz kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilmek kaydıyla, uygulanabilecek herhangi bir vergi düşüldükten sonra (net olarak), 29.275,- (yirmidokuzbinikiyüzyetmişbeş) Euro yargılama giderleri olarak ödemesine
 - (b) Yukarıda belirtilen üç ay geçtikten sonra, bu miktara, ödemenin yapılacağı tarihe kadar, sözkonusu gecikme dönemi boyunca, Avrupa Merkez Bankası'nın kredilere uyguladığı marjinal faiz oranının üç puan üzerinde basit faiz uygulanarak ödenmesine;
11. Oybirliğiyle, başvuranın tazminat taleplerinin kalan kısmının reddine karar vermiştir.

Bu karar İngilizce verilmiş ve İçtüzüğün 77/2 ve 3. maddeleri uyarınca, 24 Nisan 2003 tarihinde taraflara tebliğ edilmiştir.

Vincent BERGER
Katip

Ireneu CABRAL BARRETO
Başkan